

СТАНОВИЩЕ

от

Олег Йорданов Димов, доцент, доктор с адрес София ул."Княз Борис 1"№65„В" (научните звания и степен са по „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност”)

Относно: конкурс за доцент по научна специалност /научно направление, научна област/ в УНСС.

Относно: Участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (вътрешен контрол и вътрешен одит) –, обнародван в ДВ брой 98 от 09.12.2022 г,

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра/факултет на УНСС съгласно Решение на АС №...9../...30,11,2022 г..... Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед №262...../...08,02,2023.... на Ректора на УНСС.

2. Информация за кандидатите в конкурса

В конкурса участва един кандидат.Това е гл. Ас. Д-р :**Валерия Михайлова Динева** .

1.Информация за кандидата

Валерия Михайлова Динева е родена през 1961 г.в гр.София. Завършва ВИИ"Карл Маркс"-сегашен УНСС с магистърска степен по Икономика през 1984 г.,”Българо-френски център за обучение на управленски кадри „МАРКОМ”през 1991 г.

През периода 1984-1993 г. е научен сътрудник в „Институт по градски транспорт” и „Институт по маркетинг”.

От 1993 г. заема контролни длъжности- ревизор,директор на банков клон,ръководител на специализирана служба вътрешен контрол,главен вътрешен одитор и други в престижни органи и организации :МФ,ИНтернешънал Асет Банк,ТБ „Биохим”,ЗК „Олимпик” и други.

В УНСС защитава и Образователна и научна степен “доктор”
Шифър на професионално направление - 3.8. Икономика Диплома
N112 /17.07.2013.

От 2014 Г – до сега е асистент, Гл. асистент в катедра
«Финансов контрол»на УНСС.

Води Дисциплини: Вътрешен контрол и вътрешен одит
Стандарти за вътрешен одит Финансов контрол Теория на
финансовия контрол.

Пригежава следните сертификати : · CRISC (Certified in Risk and
Information Systems Control);

- an ISACA Certification/ Международен сертификат за управление на
риска и контрол на информационните системи;

-сертификат на Международната асоциация за одит и контрол на
информационните системи ISACA ·

- Сертификат „Вътрешен одитор в публичния сектор” №
00117/17.07.2007 г. по чл.53 от Закона за вътрешния одит в
публичния сектор

Членство в професионални организации:

· ISACA (Information Systems Audit and Control Association)

-Международна асоциация за одит и контрол на информационните
системи ISACA) · IIA Institute of Internal Auditors) Международен
институт на вътрешните одитори

· Институт на вътрешните одитори в България

· БАКСОС (Българска асоциация на КСО специалистите)

Рецензентът познава лично Валерия Динева, като утвърден,знаеш и
можеш специалист,които си обича професията.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

3.1. Изпълнение на количествените изисквания

Съгласно представената Карта за изпълнение на
количествените изисквания за заемане на академична длъжност
доцент в УНСС,кандидатката има 1479 точки при минимално
изискуеми 705.,тоест изискванията са преизпълнени.

3.2.Изпълнение на качествените изисквания

Качествените изисквания са следните :

1.Утвърден изследовател с приноси в
националното,международното развитие на знанието.

2.Утвърден лектор с университетски /национален пронос в
преподавателското ,учебното и педагогическо развитие.

3.Получено обществено признание н практиката на
професионалните постижения на кандидата.

4. Принос на кандидата към утвърждаване на доброто име на УНСС, към утвърждаване и развитие на добрите практики, академичен дух и традиции в университета.

Рецензентът счита ,че са изпълнени всички критерии от кандидата .То ва се потвърждава и от протокола на Съвета по хабилитация от 07,11,2022 г. където е констатирано ,че кандидатурата на гл. ас- д-р Валерия Динева съответства на количествените и качествени изисквания приети от АС на УНСС и дава положително становище на потенциалния кандидат.

4.Оценка на учебно-преподавателската дейност

От самото си постъпване в УНСС като редовен преподавател кандидатката за конкурс преподава дисциплините: Вътрешен контрол и вътрешен одит ,Стандарти за вътрешен одит Финансов контрол Теория на финансовия контрол

Лекциите които тя изнася са винаги актуални и.наситени са с примери от практиката на различни предприятия и организации.

Кандидатът има подчертан иновативен подход към преподавателската дейност.Въвежда за първи път иновации,новости ,които никои до сега не е използвал.Неиният итерактивен учебник е модел за подражание от останалите колеги от цялата университетска гилдия.Считам ,че това не е случайно , а е продължение на делото на известния учен проф. М.Динев неин баща.

Оценката за учебно-преподателската работа на кандидата за конкурс е много висока.

5. Обща характеристика на представените научни трудове/публикации

5.1. Посочват се основните направления в изследователската дейност.

➤ Основните направления в които работи кандидатката за доцент са вътрешен контрол и вътрешен одит.

В областта на вътрешния контрол ,контролът в организациите излиза отвъд финансовата и оперативната му същност. Новите технологии позволяват дистанционен контрол и контрол в реално време [1]

Концепцията за социалната същност на контрола е доразвита и обогатена, като тя се интерпретира в контекста на вътрешния контрол. Изследвани са различни модели, като са идентифицирани и анализирани социалните аспекти в тях: По-конкретно изследваните модели са както следва: моделът на Malmi and Brown, Моделът CAF,

Стандартът ISO 26000, Моделът COSO (2013), Рамката COBIT 5 (ISACA 2012) [1] , [14]

Концепцията за качествата на системата, разработена от проф. Михаил Динев е доразвита и обогатена като тя се интерпретирана и адаптира за целите на изграждането на система за противодействие на измамите.

Систематизирано и обогатено е теоретичното знание с разбирането за „меките контроли“. Изследвано е тяхното значение за фирмената култура и нейните съставни култури, както и за изграждането на подходяща иновативна среда. Това разбиране намира конкретика в изследването на меките контроли по отношение на киберкултурата. Авторът определя „меки“ умения, които следва да бъдат контролирани като предлага и съответните контроли, които счита за подходящи.

Обогатява се теорията на вътрешния контрол с изследването на значението и влиянието на контролната среда върху иновационната среда. Анализирани са популярни контролни рамки и онези аспекти от тях, които имат характера на контролна среда и значение за иновативната среда. На база на този анализ са определени фактори значими за контролната и иновационната среда. Предлагат се контроли, които да благоприятстват иновативната среда

В областта на вътрешния одит.

На база на анализа на различни тенденции и рискови области са определени и обосновани актуалните и перспективни фокуси на вътрешния одит, а именно: фирмена култура, Киберсигурност и киберкултура, Изкуствен интелект, КСО и Рамката ESG (environmental, social and governance), Големите данни (BIG DATA), Човешките ресурси и управлението на таланти. Систематизирани са спецификите на тези области и тяхното значение в контекста на вътрешния одит. Научното знание е обогатено с разбирането ролята на вътрешния одит във всяка от тях. [1], [10], [11] [12], [17],

Изследвано е влиянието на съвременната среда върху одитната дейност, в т.ч. одитните процеси, одитните методи, техники и инструменти , работните документи и одиторското досие, собствения капацитет на вътрешноодитната функция и професионални компетентности на вътрешните одитори в съвременна среда [1]

Представена е визията на съвременния вътрешен одит, който претърпява и предстои да претърпи значителни трансформации. Развита е тезата за вътрешен одит ориентиран към настоящето,

вместо към миналото и с поглед отправен към бъдещето. което ще е възможно благодарение на новите технологии. [1], [10]

Определя се нарастващото значение на перманентния одит, мониторинговия одит, дистанционния одит, диагностичния одит, прогностичния одит, стратегическия одит в съвременната среда. [1], [10], дефинирани от автора в публикации на етап предхождащ периода на конкурса [5]

ПУБЛИКУВАНИ МОНОГРАФИИ, УЧЕБНИЦИ И КНИГИ

1. Хабилитационен труд – монография 1) Динева, В. (2022) Съвременни аспекти на вътрешния одит, (Монография) София: Издателски комплекс – УНСС, ISBN 978-619-232-662-3

Хабилитационната монография представлява оригинално и актуално авторско научно изследване на съвременната среда и нейното въздействие върху вътрешния одит. На база на проучвания на литературни източници и добри практики са анализирани тенденции, рискове и перспективи.

Интересен е подходът на автора. Определено можем да го определим като новаторски.

В резултат на това са установени, анализирани и определени актуалните и перспективни фокуси на вътрешния одит, а именно фирмената култура, киберсигурността и киберкултурата, изкуственият интелект с неговите технологични и етични аспекти, КСО и Рамката ESG (environmental, social and governance), големите данни (BIG DATA), човешките ресурси и управлението на таланти. Тези фокуси разширяват обхвата на вътрешния одит и същевременно повлияват одитните дейности и процеси.

Разработени и представени са модели, които предоставят насоки за вътрешния одит по отношение на някои от очертаните приоритетни съвременни области.

1.2. Колективни монографии

2) Мирослава Пейчева, Любомир Стефанов, Маргарита Атанасова, Невяна Кънева, Валерия Динева, Женета Каравасилева, Венко Андонов, Антон Кръстев, (2022) Изследване, разработване и въвеждане на иновативни методи в процеса на обучение, Издателски комплекс- УНСС, С.2022, ISBN 978-619-232-636-4 (CD)

- Участие на Валерия Динева, както следва:
 - ✓ Част първа, ГЛАВА ЧЕТВЪРТА Иновативни форми и методи, прилагани в процеса на обучение в световно известни университети в Европа с. 91 -107 (общо 16 стр.)

✓ Част втора, ГЛАВА ШЕСТА Събиране и анализ на информация, свързана с потребностите на студентите от УНСС от прилагане на иновативни методи в процеса на обучение по учебната дисциплина „Стандарти за вътрешен одит“ с. 332 -350 (общо 18 страници)

✓ Част трета, ГЛАВА ТРЕТА Разработване и приложение на интерактивен учебник по „Стандарти за вътрешен одит“ с. 415 - 436 (общо 21 страници)

Иновациите в обучението са необходимост, произтичаща както от потребностите на съвременните млади хора, така и от потребностите на университетите. Предлагането на иновационни решения за прилагане на иновационни подходи осигурява конкурентно предимство на университетите, добавя стойност и е фактор за техния престиж. Монографията съдържа резултати от изследване, финансирано със средства от фонд „НИД на УНСС“, договор №НИД НИ – 13-2019г.

Монографията представя изследване на авторите относно добрите практики във водещи световни университети в прилагането на иновативни подходи в процеса на обучение. Изследвани са и потребностите на студентите от иновации в обучението. Представени са резултатите от разработването и пилотното приложение на интерактивни учебници, в т.ч. и резултатите от анкетно проучване сред студентите относно тяхната удовлетвореност. Направени са изводи и са предложени препоръки за развитие на иновациите и подобряване на иновационната среда, в т.ч. и конкретно в УНСС

3) Зорница Стоянова, Юлия Дойчинова, Кристина Тодорова, Мирослава Пейчева, Валерия Динева, Антон Благоев, Екоинновации за предоставяне на агроекосистемни услуги от земеделските стопанства, (2022) Издателски комплекс-УНСС, С.2022, с.93-103 ISBN 978-619-232-628-9 ; ISBN 978-619-232- 638-8 (CD)

- Участие на Валерия Динева:

✓ Раздел първи, - 1.7.2. Европейският опит за прилагане на екоинновации за повишаване на агроекосистемните услуги от земеделските стопанства, с. 93 – 103

Актуалността на екологичните проблеми значително нараства през последните десетилетия, което налага търсене на нови решения, свързани с по-екологосъобразни производства и технологии. Налага се необходимостта от въвеждане на екоинновативни подходи и практики. Публикацията съдържа резултати от научно изследване, финансирано със средства от фонд „НИД на УНСС“, договор № НИД НИ 6/2019 г.

Изследвани са теоретичните основи на екоиновациите за предоставяне на агроecosystemни услуги от земеделските стопанства. Представени са методическите и методологическите основи за изследване на екоиновациите за предоставяне на агроecosystemни услуги от земеделските стопанства. Анализирани са и са оценени възможностите за внедряване на екоиновации за създаване на агроecosystemни услуги от земеделските стопанства. Очертани са насоки и са направени препоръки за подобряване на прилагането на екоиновации за създаване на ecosystemни услуги от земеделието в България

4) Мирослава Пейчева, Валерия Динева, Али Вейсел, Явор Башев Дияна Банкова, Анна Лютакова, Изследване на ролята на контрола, вътрешния одит, финансовия одит и дейността по човешки ресурси в противодействието на измами, ИК АТЛ-50, София 2018.

Участието е в Глава втора, Ролята на вътрешния контрол и вътрешния одит в противодействието на измамите, с.75-139.

Авторката разглежда ролята на вътрешния одит и контрол при разкриване, предотвратяване на измамите.

1.3 Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“

5) Динева, В. Методологически аспекти на вътрешния одит. Изследване в застрахователния сектор. София, АТЛ-50, 2014 , ISBN 978-619-7194-02-9

Книгата съдържа идеи, предложения и разработки, които са принос за теорията и практиката на вътрешния одит и контрол, в т.ч. и в застраховането. Теорията на вътрешния одит е доразвита и обогатена с разработените концепции за обекта и субекта на вътрешния одит, тяхното взаимодействие и взаимовлияние, за същността и характерните черти на вътрешния одит, за неговите основни специфични обекти, както и одитната методология. Извършен е критичен анализ на нормативната база и са очертани точките на разрыв между теория, законодателството, стандарти и практика. Разработени са концептуални основи на вътрешния одит в застраховането. Разглежда се общото и специфичното в одитната концепция. Разработени са модели за вътрешен одит в застрахователния сектор.

1.4. Публикуван университетски интерактивен учебник

6) Стандарти за вътрешен одит-теория и практика, Издателски комплекс УНСС, София 2022 ISBN 978-619-232-534-3 Интерактивният учебник „Стандарти за вътрешен одит (теория и практика)“ е разработен във връзка с изпълнението на университетски проект за научни изследвания НИ-13/19 на тема Изследване, разработване и въвеждане на иновативни методи в процеса на обучение. Учебникът

е предназначен за Магистри от специалност Одитинг, към катедра „Финансов контрол“ за дисциплината „Стандарти за вътрешен одит“ Учебникът е резултат от множество проучвания на добри практики; на възможности, в т.ч. дигитална среда, платформи и софтуери., дигитални подходи и средства, както и на потребителски потребности, изследвани чрез анкетно проучване. Учебникът е уникален като концепция, като интерактивно съдържание, като форма, и като цялостно изпълнение. От гледна точка на предназначението, той представлява своеобразен хибрид между учебник и помагало, съчетавайки обучителния характер на учебника и възможностите за самоподготовка, които предоставя учебното помагало. Съдържанието на учебника включва 10 части, в т.ч. корица и 9 учебни глави, следващи последователността на международни стандарти за професионалната практика по вътрешен одит (стандартите), съпътствани с множество примери и практически интерпретации. В учебника са имплантирани множество иновативни инструменти, в т.ч. интерактивна корица, анимации (обяснителни/обучителни видеа представящи схеми, таблици, методики, ключови постановки и др, повечето озвучени с музика), картинки и GIF анимации, видеа за ключови думи, и ситуационни игри, тестове със затворени въпроси, както и тестове с възможност за попълване с правилните думи/понятия и др.

II. СТАТИИ И ДОКЛАДИ

2.1. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация

7) Dineva,V, The Modern Internal Audit in The Modern Company,Economic Studies (Ikonomicheski Izsledvania), Volume 27, Issue 6, Economic Research Institute at the Bulgarian Academy of Science, 2018, стр.130-135, ISSN 0205-3292 Мисията на съвременния вътрешния одит е да подпомага развитието на фирмата и да съдейства за постигане на нейните цели. В този контекст все повече се налага необходимостта вътрешният одит да удовлетворява очакванията на заинтересованите страни. Нещо повече, от него се изисква една проактивна роля, в т.ч. провокиране на потребности, предоставяне на съвети, предлагане на възможности. Публикацията представя изследване на взаимодействието, взаимовлиянието и определяне точките на разрыв между обекта и субекта на вътрешния одит в контекста на различни хипотези. Очертани са съвременни предизвикателства пред вътрешния одит, произтичащи от потребностите на обществото и изискванията на бизнес средата. Изведени са характерните черти на модерния вътрешен одит, които са необходими на модерната фирма. Съществен извод е, че

съвременният вътрешен одит трябва да излезе отвъд традиционната си роля на наблюдател, констатиращ и коректив и да се превърне в двигател, вдъхновител на промените във фирмата.

2.2. Статии и студии индексирани в други международни бази данни с научна информация, публикувани в научни списания

8) Dineva,V. Research on the possibilities for applying innovative approaches in education and In internal audit training in particular, Journal SEPIKE, Edition 25,2019, Publisher: © 2013 Association 1901 "SEPIKE", Poitiers, Frankfurt, Los Angeles, p.5-11, p-ISSN: 2196-9531.e-ISSN: 2372-7438 Дигиталният свят заема все по-голямо място в живота на хората, особено на младежите, които са израснали с технологиите. Те с лекота използват възможностите, които им се предоставят в кибер пространството. В статията са представени част от резултатите, получени при изпълнението на етап първи на тригодишен научно-изследователски проект на тема: „Изследване, разработване и въвеждане на иновативни методи в процеса на обучение“. Иновационните подходи в обучението, в т.ч. и по вътрешен одит зависят както от процеса на обучение, така и от спецификата на дисциплината. Благоприятно влияние оказват и партньорствата, между университетите и различни организации за повишаване на ефективността на обучението и прилагането на иновативни подходи. Силното академично лидерство също е важно условие за успешните иновации в образованието.

9) Dineva,V. "Soft" controls in cyberculture, Journal SEPIKE, Edition 24,2019, Publisher: © 2013 Association 1901 "SEPIKE", Poitiers, Frankfurt, Los Angeles, p.21- 24, p-ISSN: 2196-9531, e-ISSN: 2372-7438 Развитието на технологиите и динамичното им навлизане в бизнеса поставя все по-високи предизвикателства пред съвременните фирми. Тези предизвикателства са свързани преди всичко с осигуряване на иновативно и устойчиво развитие и постигане на просперитет на фирмата. Успоредно с това възникват и предизвикателства свързани с осигуряване на тяхната киберсигурност. Всичко това налага необходимостта от повишаване на киберкултурата. Това може да се постигне чрез умело управление и подходящ контрол, в т.ч. и чрез прилагане на „меки“ контроли върху меките умения, които са в сърцевината на киберкултурата. Публикацията разглежда теоретични аспекти на киберкултурата и „меките контроли“. Представени и анализирани са резултатите от проведено анкетно проучване като „мек“ метод на контрол върху „меките“ умения по отношение на киберкултурата в две различни по големина фирми в България. Ключови думи :меки контроли, меки умения, кибер култура и киберсигурност

10) Dineva, V, The Role of Internal Audit in Corporate Social Responsibility Strategies, Economic Alternatives, 2019, Issue 2, pp. 287-295, UNWE Publishing Complex, p.287-295, ISSN (print): 1312-7462, ISSN (online): 2367-9409 Вътрешният одит може да играе важна роля в стратегиите за Корпоративната социална отговорност (КСО). Ролята зависи от степента на зрялост на организацията, в т.ч. и зрелостта на КСО, както и степента на зрялост на вътрешния одит. Същественото е вътрешният одит да предоставя увереност по отношение стратегиите на КСО. Същевременно вътрешният одит може да бъде двигател, лидер, който ще стимулира създаването и разработването на стратегия за КСО. Изпълнявайки тази роля вътрешният одит прилага холистичен подход. В този контекст също така е важно да се насърчи разработването на всеобхватна система за управление и контрол на КСО. КСО е деликатна дейност. В този смисъл вътрешният одит е изправен пред много заплахи. За да бъде наистина полезен и да отговори на очакванията, е необходимо вътрешният одит да е независим. Компетентността на вътрешните одитори в областта на КСО, както и на бизнеса като цяло трябва постоянно да се подобрява. Стратегическите цели на вътрешния одит трябва да бъдат в съответствие с целите на организацията, в т.ч. и с тези, свързани с КСО. Ключови думи: корпоративна социална отговорност, вътрешен одит, модел на зрялост, контрол, стратегия

11) Динева, В., Корпоративната социалната отговорност в обучението по вътрешен контрол и вътрешен одит, Научни трудове на УНСС - Том 5/2018, стр.61-82, ISSN (print): 0861-9344, ISSN (online): 2534-8957 Студията има за цел да изследва потребността от инкорпориране на корпоративната социална отговорност в обучението по вътрешен контрол и вътрешен одит. Представени са и възможностите за включването на тематиката в обучението по вътрешен контрол и одит, като са показани различни подходи, модели и инструменти. Използвани са методите анализ, вторичен анализ, сравнителен исторически метод, метод на системния анализ и др. За постигане на целта на изследването и изпълнението на свързаните с това задачи е разработена и приложена методология, която включва последователни етапи и методика на изследване, както и прилагането на различни методи. Резултатите са очертаване на широка рамка от фактори, които пораждаат потребности, изискващи включването на корпоративната социална отговорност в обучението по вътрешен контрол и вътрешен одит. Изводите са, че корпоративната социална отговорност следва да бъде включена в учебните пособия и в програмите за вътрешен контрол и вътрешен одит, а в обучението да се прилагат съвременни концепции и подходи. Ключови думи: корпоративна социална

отговорност, вътрешен контрол, вътрешен одит, интегрирана отчетност, етика, организационно поведение, CAF, COSO, COBIT 5, ISO 26000 2.3. Доклади, индексирани в друга международна база данни с научна информация

12) Dineva V. Current aspects of the interaction „Technologies-Corporate social responsibility-Internal audit, Economics, Business and Social Sciences, Verlag SWG imex GmbH Nuremberg, Germany, 2020, 124-129, ISBN 978-3-9819288-9-7 Един от глобалните обекти на вътрешния одит е управлението. В този смисъл корпоративната социална отговорност, която е част от съвременното управление, би следвало също да е в обхвата на вътрешния одит. Развитието на технологиите влияят върху цялостното управление на организация и съответно на корпоративната социална отговорност . Съвременният вътрешен одит следва да разбира и отчита тези влияния, като ги предвижда в своята дейност. Това поставя нови предизвикателства пред вътрешните одитори и вътрешния одит като функция. Развитието на технологиите, в т.ч и на информационните технологии влияе, разширява спектъра на КСО, като цяло и в конкретни аспекти. Всичко това определя нови ракурси в КСО. Защитата на личните данни и всички процеси, произтичащи от General Data Protection Regulation (GDPR), киберсигурността, 5G и Четвъртата индустриална революция поставят нови проблеми, свързани с етиката, човешките права и сигурност, които са изследвани и представени в публикацията Очевидно се налага мнението, че е необходимо равновесие и хармония между технологиите от една страна и от друга, околната среда, правата на човека и условията на труд, здраве, безопасност и сигурност, етика. В търсенето на това равновесие се очертава нова роля за вътрешния одит, за която е необходима сериозна подготовка, в т.ч. развиване на нови компетентности. Ключови думи: корпоративна социална отговорност, вътрешен одит, етика, GDPR, 5G и Четвъртата индустриална революция 13) Динева, В. Онлайн обучението по вътрешен контрол и вътрешен одит - сбъдната реалност Издателство „Наука и икономика—Икономически университет – Варна, 2020, стр.440-448 , ISBN 978-954-21-1040-8 Потребността от онлайн обучението по вътрешен контрол и вътрешен одит се обуславя от множество фактори и е своеобразен отговор на съвременните предизвикателства пред цялостната образователна система. Развитието на технологиите, стилът на живот и потребностите на младите хора налага онлайн обучението, но истинския катализатор за неговото системно внедряване се оказва обстановката на извънредно положение (COVID 19) и необходимостта да се прилагат извънредни мерки за сигурност. В доклада се разглеждат

възможностите, предимствата и пречките в онлайн обучението, предвид спецификите на вътрешния контрол и вътрешния одит. Представени са резултати от проведени проучвания. Ключови думи: вътрешен контрол, вътрешен одит, обучение, иновационни подходи, онлайн обучение 14) Динева, В., Системите за контрол в подкрепа на управлението на устойчивото развитие, научна конференция на тема, Регионална икономика и устойчиво развитие, 17 ноември 2018 г. Варна стр.90-101, ISBN 978-954-21-0957-0 Създаването и ефективното функциониране на системи за управление и контрол е от съществено значение за осигуряване на устойчиво развитие на глобално, национално и регионално ниво. Прилагането на интегриран подход за управление и контрол на системите е ключов фактор за тяхното устойчиво развитие. Използването на интегрирани рамки за контрол помага за управлението на устойчивото развитие. В публикацията е представено изследване на предизвикателствата пред системите за контрол в контекста на устойчивото развитие. Изследвани са различни модели, като са идентифицирани и анализирани социалните аспекти в тях: По-конкретно изследваните модели са както следва: моделът на Malmi and Brown, Моделът CAF, Стандартът ISO 26000, Моделът COSO (2013), Рамката COBIT 5 (ISACA 2012. Класическата теория на контрола и по-конкретно концепцията за качествата на системата, разработена от проф. Михаил Динев е доразвита и обогатена като се интерпретира и адаптира за целите на устойчивото развитие

2.4. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове

15) Dineva.V. Conceptual model for developing an interactive E-textbook on internal audit, Journal SEPIKE, Edition 31, 2021, Publisher: © 2013 Association 1901 "SEPIKE", Poitiers, Frankfurt, Los Angeles, ,p.30-38, p-ISSN: 2196-9531: Journal Association 1901 SEPIKE e-ISSN: 2372-7438: Journal Association 1901 SEPIKE, US Edition Съвременните форми на обучение изискват прилагането на съответни модерни средства. Сред тези средства са интерактивните електронни учебници (Interactive electronic textbooks - IET). Целта на статията е да представи някои концептуални насоки, които следва да се имат предвид при разработването на IET по дисциплината „Стандарти за вътрешен одит“, предвид спецификата на дисциплината, потребностите на студентите, както и възможностите предлагани от съвременните технологии. В публикацията се дефинират понятията интерактивен електронен учебник, интерактивното помагало, електронен казус, електронни учебни игри

16) Dineva, V. Need-based methodology for using Big Data in financial control functions, Business Management, Economics and Social Sciences, Agenda Publishing House LTD London, United Kingdom 2021, p.73-77, ISBN 978-2-5494-0318 Тази статия представя изследване и анализ на възможностите за приложението на големите данни във финансов-контролните функции. Изследвани са потребностите от Големи данни в някои от най-често срещаните функции. На база на установените потребности е разработена и предложена базова методика, която може да повиши ефективната работа с Големите данни и конкретно техния анализ, ще благоприятства взимането на бързи информирани финансови решения, ще усъвършенства контролните методи и подходи и като цяло ще подобри управлението и представянето на фирмата

17) Динева В., Вътрешният одит и киберкултурата, Юбилейна международна научна конференция посветена на 70-годишнината на Института за икономически изследвания при БАН Икономическо развитие и политики: реалности и перспективи София, 21-22 ноември 2019 г., Издателство на БАН „Проф. Марин Дринов“, 2020, стр.821-826, ISBN 978-619-245-039 През последните години кибер рисковете присъстват в топ класациите за рискове на различни проучвания. Киберсигурността се превръща в приоритет за съвременните фирми. С особено значение за киберсигурността е киберкултурата. Киберкултурата, фирмената култура и съставлящите я култури, като риск култура, иновационна култура и др. си взаимодействат и взаимовлияят. Характерно за съвременния вътрешен одит е, че „настройва“ своята дейност и приоритети спрямо приоритетите и рисковете на фирмата. Предвид важността на киберкултурата и присъщите ѝ рискове, тя съвсем закономерно попада в обхвата на вътрешния одит. Същевременно киберкултурата поставя своите предизвикателства към вътрешния одит.

18) Стефанова, М., Динева, В., Петрова, В. Нефинансовата отчетност като инструмент за корпоративна прозрачност, сборник с доклади от международната научна конференция "Кръгова икономика и устойчиви финанси", организирана от Лабораторията за научно-приложни изследвания към ВУЗФ – VUZF Lab на 24.10.2019 година. с.147. -157, 3 т., ISBN 978-954-8590-84-

Анализирано е състоянието на нефинансовото отчитане на българските компании, предвид информацията, която се съдържа в нефинансовите декларации като задължителна част от годишните доклади в изпълнение на Европейската директива 2014/95/ЕС за оповестяване на нефинансова информация и на информация за многообразието от страна на някои големи предприятия и групи и релевантното българско законодателство.

19) Dineva,V, Examination of the importance and influence of control environment on the innovative environment, International scientific conference, Research and Innovation, New York, USA, 27.02.2019, 148-152, ISBN 978-0-9988574-3-0-

. Контролната среда е част от контролната система, която включва множество фактори, които биха благоприятствали иновативната среда. Публикацията представя изследване на влиянието на отделни компоненти на контролната среда върху иновативната среда.

20) Dineva, V., Internal Audit - the Third Line of Defense, Against Fraud The XVI International Academic Congress (United Kingdom, Oxford, 23-25 October 2017),p.184 - 190, 978-0-875-87587-5

Целта на изследването е на база теоретични постановки и проучвания в практиката, да се определи ролята на вътрешния одит в противодействие на измамите и да се интерпретира посредством модела „Трите линии на защита на ефективната система за управление на риска и контрол“. Резултатите показват, че вътрешният одит има потенциал да бъде част от общата защита срещу измамите. За да реализира този потенциал вътрешният одит трябва да е независим и да укрепва собствения си капацитет. Ключови думи: Вътрешен одит, Измами, Вътрешен контрол, моделът „Трите линии на защита н

6. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Рецензентът е съгласен с представените научни и научно-приложни приноси заявени от кандидата. Дава висока положителна оценка

7. Заключение

На основание изложеното в настоящата рецензия и преди всичко на база на положителните констатации и оценки може да се формулира категорично позитивно отношение .Това дава основание да предложи на на почитаемото жури да гласува положително за присъждане на академичната длъжност „доцент“ на гл. ас. д-р Валерия Динева към УНСС –гр. София.

Дата / място Подпис:

OPINION

from

Oleg Yordanov Dimov, associate professor, doctor, address: Sofia, 1 Knyaz Boris St., No. 65 B (academic titles and degree in "Accounting, control and analysis of business activity")

Subject: competition for an associate professor in a scientific specialty /scientific direction, scientific field/ at UNSS.

Regarding: Participation in a competition for the occupation of an academic position "associate professor" professional direction 3.8. Economics, scientific specialist Accounting reporting, control and analysis of economic activity (internal control and internal audit) - promulgated in SG No. 98 of 09.12.2022,

1. Information about the contest

The competition has been announced for the needs of a department/faculty of the UNSS according to Decision of the AC No...9../...30,11,2022.... I participate in the composition of the scientific jury for the competition according to Order No. 262...../...08,02,2023.... of the Rector of UNSS.

2. Information about the candidates in the competition

One candidate participated in the competition. This is Ch. As. Dr. Valeria Mihailova Dineva.

1. Information about the candidate

Valeria Mihailova Dineva was born in 1961 in Sofia. He graduated from the "Karl Marx" VII - now UNSS with a master's degree in Economics in 1984, "MARKOM" Bulgarian-French Center for Management Training in 1991.

During the period 1984-1993, he was a research assistant at the "Institute of Urban Transport" and the "Institute of Marketing".

Since 1993, he has held control positions - auditor, director of a bank branch, head of a specialized internal control service, chief internal auditor and others in prestigious bodies and organizations: MOF, International Asset Bank, TB "Biochem", ZK "Olympic" and others .

In the UNSS, he defended the educational and scientific degree "doctor" Schiffer in professional field - 3.8. Economics Diploma N112 / 17.07.2013.

From 2014 - until now, he has been an assistant, Ch. assistant in the "Financial Control" department of the UNSS.

Lead Disciplines: Internal Control and Internal Audit Internal Audit Standards Financial Control Theory of Financial Control.

Holds the following certificates: • CRISC (Certified in Risk and Information Systems Control);

- an ISACA Certification/ International certificate for risk management and control of information systems;

-certificate of the International Association for Audit and Control of Information Systems ISACA •

- Certificate "Internal Auditor in the Public Sector" No. 00117/17.07.2007 pursuant to Art. 53 of the Law on Internal Audit in the Public Sector

Membership in professional organizations:

• ISACA (Information Systems Audit and Control Association)

- International Association for Audit and Control of Information Systems (ISACA) • IIA Institute of Internal Auditors) International Institute of Internal Auditors

• Institute of Internal Auditors in Bulgaria

• BAXOS (Bulgarian Association of CSR Specialists)

The reviewer knows Valeria Dineva personally, as an established, knowledgeable specialist who loves her profession.

3. Fulfillment of the requirements for occupying the academic position

3.1. Fulfillment of quantitative requirements

According to the presented Map for the fulfillment of the quantitative requirements for occupying the academic position of docent at UNSS, the candidate has 1479 points with the minimum required 705, that is, the requirements have been exceeded.

3.2. Fulfillment of quality requirements

The quality requirements are the following:

1. An established researcher with contributions to the national and international development of knowledge.

2. Established lecturer with university/national prominence in teaching, learning and pedagogical development.

3. Received public recognition in the practice of the candidate's professional achievements.

4. Contribution of the candidate to the establishment of the good name of UNSS, to the establishment and development of good practices, academic spirit and traditions in the university.

The reviewer considers that all criteria have been met by the candidate.

This is also confirmed by the protocol of the Habilitation Council dated November 7, 2022, where it was established that the candidacy of Ch.

Assistant Professor Valeriya Dineva meets the quantitative and qualitative requirements accepted by the AC of UNSS and gives a positive opinion to the potential candidate.

4. Evaluation of teaching and learning activity

Since joining the UNSS as a full-time teacher, the competition candidate has been teaching the disciplines: Internal control and internal audit, Internal audit standards, Financial control, Theory of financial control

The lectures she gives are always up-to-date and full of examples from the practice of various enterprises and organizations.

The candidate has a marked innovative approach to the teaching activity. She introduces for the first time innovations, novelties that no one has used before. Her iterative textbook is a model for imitation by other colleagues from the entire university guild. I think that this is not accidental, but is continuation of the work of the famous scientist Prof. M. Dinev her father.

The assessment of the teaching-teaching work of the candidate for the competition is very high.

5. General characteristics of the presented scientific works/publications

5.1. The main directions in the research activity are indicated.

The main areas in which the associate professor candidate works are internal control and internal audit.→

In the field of internal control, control in organizations goes beyond its financial and operational nature. New technologies enable remote and real-time control [1]

The concept of the social essence of control is further developed and enriched, and it is interpreted in the context of internal control. Various models have been studied, identifying and analyzing the social aspects in them: More specifically, the models studied are as follows: the Malmi and Brown model, the CAF model, the ISO 26000 standard, the COSO model (2013), the COBIT 5 framework (ISACA 2012) [1] , [14]

The concept of the qualities of the system, developed by Prof. Mihail Dinev, has been further developed and enriched as it is interpreted and adapted for the purposes of building a system for combating fraud.

The theoretical knowledge with the understanding of "soft controls" is systematized and enriched. Their importance for the company culture and its component cultures, as well as for the construction of a suitable innovative environment, is investigated. This understanding finds concreteness in the study of soft controls in relation to cyberculture. The

author defines "soft" skills that should be controlled and suggests the corresponding controls that he considers appropriate.

The theory of internal control is enriched with the study of the meaning and influence of the control environment on the innovation environment. Popular control frameworks and those aspects of them that have the nature of a control environment and are relevant to the innovative environment are analyzed. Based on this analysis, factors significant for the control and innovation environment are determined. Controls are in place to facilitate an innovative environment

В областта на вътрешния одит.

Based on the analysis of various trends and risk areas, the current and prospective focuses of the internal audit have been defined and justified, namely: company culture, Cybersecurity and cyberculture, Artificial Intelligence, CSR and the ESG Framework (environmental, social and governance), Big Data (BIG DATA), Human Resources and Talent Management. The specifics of these areas and their importance in the context of internal audit are systematized. Scientific knowledge is enriched by understanding the role of internal audit in each of them. [1], [10], [11] [12], [17],

The influence of the modern environment on audit activity, including audit processes, audit methods, techniques and tools, working documents and the audit file, the internal audit function's own capacity and professional competences of internal auditors in a modern environment have been studied [1]

The vision of the modern internal audit, which is undergoing and is about to undergo significant transformations, is presented. The thesis of an internal audit oriented to the present, instead of the past and with an eye to the future, was developed. which will be possible thanks to new technologies. [1], [10]

The increasing importance of permanent audit, monitoring audit, remote audit, diagnostic audit, predictive audit, strategic audit in the modern environment is determined. [1], [10], defined by the author in publications at a stage preceding the competition period [5]

PUBLISHED MONOGRAPHS, TEXTBOOKS AND BOOKS

1. Habilitation work - monograph 1) Dineva, V. (2022) Contemporary aspects of internal audit, (Monograph) Sofia: Publishing complex - UNSS, ISBN 978-619-232-662-3

The habilitation monograph is an original and up-to-date author's scientific study of the modern environment and its impact on internal auditing. Trends, risks and perspectives have been analyzed based on studies of literary sources and good practices.

The author's approach is interesting. We can definitely define it as innovative.

As a result, the current and prospective focuses of internal audit have been identified, analyzed and determined, namely company culture, cyber security and cyber culture, artificial intelligence with its technological and ethical aspects, CSR and the ESG (environmental, social and governance) framework, big data (BIG DATA), human resources and talent management. These focuses broaden the scope of internal audit and simultaneously influence audit activities and processes.

Models have been developed and presented that provide guidance for internal audit in relation to some of the outlined priority contemporary areas.

1.2. Collective monographs

2) Miroslava Peycheva, Lyubomir Stefanov, Margarita Atanasova, Nevyana Kaneva, Valeria Dineva, Zheneta Karavasileva, Venko Andonov, Anton Krastev, (2022) Research, development and introduction of innovative methods in the learning process, Publishing complex - UNSS, S.2022 , ISBN 978-619-232-636-4 (CD)

- Participation of Valeria Dineva, as follows:

Part one, CHAPTER FOUR Innovative forms and methods applied in the learning process in world-famous universities in Europe pp. 91-107 (total 16 pp.)

Part Two, CHAPTER SIX Collection and analysis of information related to the needs of UNSS students in applying innovative methods in the learning process of the "Standards for Internal Audit" course. 332 -350 (total 18 pages)

Part Three, CHAPTER THREE Development and Application of an Interactive Textbook on "Internal Audit Standards" pp. 415 - 436 (21 pages in total)

Innovation in learning is a necessity arising both from the needs of today's young people and from the needs of universities. Offering innovative solutions to implement innovative approaches provides universities with a competitive advantage, adds value and is a factor in their prestige. The monograph contains the results of a study financed with funds from the UNSS Research Fund, contract No. NID - 13-2019.

The monograph presents the authors' research on good practices in leading world universities in the implementation of innovative approaches in the learning process. The students' needs for innovations in education were also investigated. The results of the development and pilot application of interactive textbooks are presented, including and the results of a survey among students regarding their satisfaction.

Conclusions were drawn and recommendations were proposed for the development of innovations and improvement of the innovation environment, including and specifically in UNSS

3) Zornitsa Stoyanova, Yulia Doichinova, Kristina Todorova, Miroslava Peycheva, Valeria Dineva, Anton Blagoev, Eco-innovations for the provision of agro-ecosystem services by farms, (2022) Publishing complex-UNSS, S.2022, p.93-103 ISBN 978- 619-232-628-9; ISBN 978-619-232-638-8 (CD)

• Participation of Valeria Dineva:

Section one, - 1.7.2. The European experience of applying eco-innovations to increase agro-ecosystem services from agricultural holdings, pp. 93 – 103]

The relevance of environmental problems has significantly increased in recent decades, which necessitates the search for new solutions related to more environmentally friendly productions and technologies. There is a need to introduce eco-innovative approaches and practices. The publication contains the results of a scientific study financed with funds from the UNSS Research Fund, contract No. Research Research Institute 6/2019.

The theoretical foundations of eco-innovations for the provision of agro-ecosystem services by agricultural holdings have been investigated. The methodical and methodological foundations for the study of eco-innovations for the provision of agro-ecosystem services by agricultural holdings are presented. The opportunities for implementing eco-innovations to create agro-ecosystem services from agricultural holdings have been analyzed and evaluated. Guidelines are outlined and recommendations are made to improve the implementation of eco-innovations to create ecosystem services from agriculture in Bulgaria

4) Miroslava Peycheva, Valeria Dineva, Ali Veisel, Yavor Bashev Diyana Bankova, Anna Lyutakova, Study of the role of control, internal audit, financial audit and human resources activity in countering fraud, IC ATL-50, Sofia 2018.

The contribution is in Chapter Two, The Role of Internal Control and Internal Auditing in Countering Fraud, p.75-139.

The author examines the role of internal audit and control in detecting and preventing fraud.

1.3 Published book based on defended dissertation work for the award of the educational and scientific degree "Doctor"

5) Dineva, V. Methodological aspects of the internal audit. Research in the insurance sector. Sofia, ATL-50, 2014, ISBN 978-619-7194-02-9

The book contains ideas, proposals and developments that are a contribution to the theory and practice of internal audit and control,

including and in insurance. The theory of internal audit has been further developed and enriched with the developed concepts of the object and subject of internal audit, their interaction and mutual influence, the essence and characteristic features of internal audit, its main specific objects, as well as audit methodology.

A critical analysis of the legal framework has been carried out and points of discontinuity between theory, legislation, standards and practice have been outlined. Conceptual foundations of internal audit in insurance have been developed. The general and the specific in the audit concept are considered. Internal audit models have been developed in the insurance sector.

1.4. Published University Interactive Textbook

6) Standards for internal auditing - theory and practice, UNSS Publishing Complex, Sofia 2022 ISBN 978-619-232-534-3 The interactive textbook "Standards for internal auditing (theory and practice)" was developed in connection with the implementation of a university project on scientific research NI-13/19 on Research, development and introduction of innovative methods in the learning process. The textbook is intended for Masters in Auditing, at the Department of "Financial Control" for the "Standards for Internal Audit" discipline. The textbook is the result of numerous studies of good practices; of opportunities, including digital environment, platforms and softwares., digital approaches and means, as well as user needs, investigated through a survey. The textbook is unique in concept, interactive content, form, and overall execution. From the point of view of purpose, it represents a kind of hybrid between a textbook and an aid, combining the educational nature of the textbook and the opportunities for self-training provided by the educational aid. The content of the textbook includes 10 parts, including cover and 9 study chapters following the sequence of International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing (the Standards), accompanied by numerous examples and practical interpretations. Many innovative tools are implanted in the textbook, including interactive cover, animations (explanatory/tutorial videos presenting schemes, tables, methodologies, key statements, etc., most with music), pictures and GIF animations, keyword videos, and situational games, closed-ended quizzes, as well as quizzes option to fill in with the correct words/concepts, etc.

II. ARTICLES AND REPORTS

2.1. Articles and reports published in scientific publications, referenced and indexed in world-renowned databases of scientific information

7) Dineva, V, The Modern Internal Audit in The Modern Company, Economic Studies (Ikonomicheski Izsledvania), Volume 27, Issue 6, Economic Research Institute at the Bulgarian Academy of Science, 2018,

p.130-135, ISSN 0205-3292 The mission of the modern internal audit is to support the development of the company and to help achieve its goals. In this context, the need for internal audit to meet stakeholder expectations. Moreover, he is required to play a proactive role, including provoking needs, providing advice, offering opportunities. The publication presents a study of the interaction, mutual influence and determination of the points of rupture between the object and the subject of the internal audit in the context of different hypotheses. Contemporary challenges to internal audit arising from the needs of society and the requirements of the business environment are outlined. The characteristic features of the modern internal audit are brought out, which are needed by the modern company. An essential conclusion is that the modern internal audit must go beyond its traditional role of an observer, ascertaining and corrective and become an engine, inspiring changes in the company.

2.2. Articles and studies indexed in other international databases with scientific information published in scientific journals

8) Dineva, V. Research on the possibilities for applying innovative approaches in education and In internal audit training in particular, Journal SEPIKE, Edition 25,2019, Publisher: © 2013 Association 1901 "SEPIKE", Poitiers, Frankfurt, Los Angeles, p.5-11, p -ISSN: 2196-9531.e-ISSN: 2372-7438 The digital world occupies an increasing place in people's lives, especially the youth who have grown up with technology. They easily use the opportunities provided to them in cyberspace. They are in the article presented part of the results obtained during the implementation of the first stage of a three-year research project on the topic: "Research, development and introduction of innovative methods in the learning process". Innovative approaches in training, including and in internal auditing depend on both the learning process and the specifics of the discipline. Partnerships between universities and various organizations to increase the effectiveness of training and the application of innovative approaches also have a beneficial impact. Strong academic leadership is also an important condition for successful innovation in education.

9) Dineva, V. "Soft" controls in cyberculture, Journal SEPIKE, Edition 24,2019, Publisher: © 2013 Association 1901 "SEPIKE", Poitiers, Frankfurt, Los Angeles, p.21- 24, p-ISSN: 2196-9531, e-ISSN: 2372-7438 The development of technologies and their dynamic entry into business poses ever higher challenges to modern companies. These challenges are primarily related to ensuring innovative and sustainable development and achieving company prosperity. In parallel, there are also challenges related to ensuring their cyber security. All this necessitates the need to increase cyber culture. This can be achieved through skill management and appropriate control, incl. and by implementing "soft" controls on the

soft skills that are at the heart of cyberculture. The publication examines theoretical aspects of cyberculture and "soft controls". The results of a survey conducted as a "soft" method of control over "soft" skills in relation to cyber culture in two different sized companies in Bulgaria are presented and analyzed. Keywords: soft controls, soft skills, cyber culture and cyber security

10) Dineva, V, The Role of Internal Audit in Corporate Social Responsibility Strategies, Economic Alternatives, 2019, Issue 2, pp. 287-295, UNWE Publishing Complex, p.287-295, ISSN (print): 1312-7462, ISSN (online): 2367-9409 Internal audit can play an important role in Corporate Social Responsibility (CSR) strategies. The role depends on the level of maturity of the organization, incl. and CSR maturity, as well as internal audit maturity. It is essential that internal audit provides assurance on CSR strategies. At the same time, internal audit can be an engine, a leader that will stimulate the creation and development of a CSR strategy. Fulfilling this role internal audit takes a holistic approach. In this context, it is also important to promote the development of a comprehensive CSR management and control system. CSR is a delicate business. In this sense, internal audit faces many threats. To be truly useful and meet expectations, internal audit needs to be independent. The competence of internal auditors in the field of CSR, as well as of business in general, must be constantly improved. The strategic objectives of the internal audit must be in accordance with the objectives of the organization, including and with those related to CSR. Keywords: corporate social responsibility, internal audit, maturity model, control, strategy

11) Dineva, V., Corporate social responsibility in internal control and internal audit training, Scientific works of UNSS - Volume 5/2018, p.61-82, ISSN (print): 0861-9344, ISSN (online): 2534 -8957 Study The study aims to investigate the need to incorporate corporate social responsibility in internal control and internal audit training. The possibilities for including the topic in internal control and audit training are also presented, with different approaches, models and tools being shown. The methods of analysis, secondary analysis, comparative historical method, system analysis method, etc. were used. To achieve the purpose of the study and the implementation of related tasks, a methodology was developed and applied, which includes successive stages and research methodology, as well as the application of various methods. The results are a delineation of a broad framework of factors that give rise to needs requiring the inclusion of corporate social responsibility in internal control and internal audit training. The conclusions are that corporate social responsibility should be included in training materials and in internal control and internal audit programs, and modern concepts and approaches should be applied in training. Keywords: corporate social responsibility, internal control, internal

audit, integrated accountability, ethics, organizational behavior, CAF, COSO, COBIT 5, ISO 26000 2.3. Reports indexed in another international database of scientific information

12) Dineva V. Current aspects of the interaction "Technologies- Corporate social responsibility-Internal audit, Economics, Business and Social Sciences, Verlag SWG imex GmbH Nuremberg, Germany, 2020, 124-129, ISBN 978-3-9819288-9-7 One of the global objects of internal audit is management. In this sense, the corporate

social responsibility, which is part of modern management, should also be within the scope of internal audit. The development of technologies affects the overall management of an organization and, accordingly, corporate social responsibility. Modern internal auditing should understand and account for these influences, anticipating them in its work. This poses new challenges for internal auditors and internal audit as a function. The development of technologies, including information technologies, affects and expands the spectrum of CSR, in general and in specific aspects. All this defines new

perspectives in CSR. The protection of personal data and all the processes resulting from the General Data Protection Regulation (GDPR), cyber security, 5G and the Fourth Industrial Revolution pose new issues related to ethics, human rights and security, which are explored and presented in the publication The Opinion is Obvious, that a balance and harmony is needed between technology on the one hand and on the other, the environment, human rights and working conditions, health, safety and security, ethics. In the search for this balance, a new role for internal audit is emerging, for which serious preparation is needed, including developing new competencies. Keywords:

corporate social responsibility, internal audit, ethics, GDPR, 5G and the Fourth Industrial Revolution 13) Dineva, V. Online training on internal control and internal audit - the real reality "Science and Economics" Publishing House - University of Economics - Varna, 2020, p.440- 448 , ISBN 978-954-21-1040-8 The need for online training in internal control and internal audit is determined by many factors and is a kind of response to the modern challenges facing the entire educational system. The development of technology, the lifestyle and the needs of young people necessitate online learning, but the real catalyst for its systematic implementation turned out to be and the state of emergency (COVID 19) and the need to implement extraordinary security measures. The report examines the opportunities, advantages and obstacles in online learning, given the specifics of internal control and internal audit. Results of conducted studies are presented. Keywords: internal control, internal audit, training, innovative approaches, online training 14) Dineva, V., Control systems to support the management of sustainable development,

scientific conference on Regional Economy and Sustainable Development, November 17, 2018. Varna p.90-101, ISBN 978-954-21-0957-0 The creation and effective functioning of management and control systems is essential to ensure sustainable development at global, national and regional levels. The application of an integrated approach to the management and control of systems is a key factor for their sustainable development. The use of integrated control frameworks helps to manage sustainable development. The publication presents a study of the challenges facing control systems in the context of sustainable development. Various models have been studied, identifying and analyzing the social aspects in them: More specifically, the models studied are as follows: the Malmi and Brown model, the CAF model,

The ISO 26000 Standard, the COSO Model (2013), the COBIT 5 Framework (ISACA 2012). The classic theory of control and more specifically the concept of system qualities developed by Prof. Mikhail Dinev has been further developed and enriched by being interpreted and adapted for the purposes of sustainable development

2.4. Articles and reports published in non-refereed peer-reviewed journals or published in edited collective volumes

15) Dineva.V. Conceptual model for developing an interactive E-textbook on internal audit, Journal SEPIKE, Edition 31,2021, Publisher: © 2013 Association 1901 "SEPIKE", Poitiers, Frankfurt, Los Angeles, ,p.30-38, p-ISSN: 2196 -9531: Journal Association 1901 SEPIKE e-ISSN: 2372-7438: Journal Association 1901 SEPIKE, US Edition Modern forms of learning require the application of relevant modern means. Among these means are interactive electronic textbooks (Interactive electronic textbooks - IET). The purpose of the article is to present some conceptual guidelines that should be taken into account when developing the IET in the discipline "Standards for Internal Auditing", given the specifics of the discipline, the needs of students, as well as the opportunities offered by modern technologies. The publication defines the concepts of interactive electronic textbook, interactive aid, electronic case study, electronic learning games

16) Dineva, V. Need-based methodology for using Big Data in financial control functions, Business Management, Economics and Social Sciences, Agenda Publishing House LTD London, United Kingdom 2021, p.73-77, ISBN 978-2-5494- 0318 This article presents a study and analysis of the possibilities for the application of big data in financial control functions. Big Data needs in some of the most common functions are explored. Based on the identified needs, a basic methodology has been developed and proposed, which can increase the effective work with Big Data and specifically its analysis, will favor the making of quick informed financial decisions, will improve control methods and approaches

and will generally improve the management and presentation of the company

17) Dineva V., Internal audit and cyber culture, Jubilee international scientific conference dedicated to the 70th anniversary of the Institute for Economic Research at the BAS Economic development and policies: realities and perspectives Sofia, November 21-22, 2019, BAS publishing house "Prof . Marin Drinov", 2020, p.821-826, ISBN 978-619-245-039 In recent years, cyber risks have been present in the top risk rankings of various studies. Cybersecurity is becoming a priority for modern businesses. Of particular importance to cyber security is cyber culture. Cyber culture, company culture and constituents cultures, such as risk culture, innovation culture, etc. interact and influence each other. It is characteristic of the modern internal audit that it "adjusts" its activity and priorities to the company's priorities and risks. Given the importance of cyber culture and its inherent risks, it quite naturally falls within the scope of internal audit. At the same time, cyber culture poses its own challenges to internal auditing.

18) Stefanova, M., Dineva, V., Petrova, V. Non-financial reporting as a tool for corporate transparency, collection of reports from the international scientific conference "Circular Economy and Sustainable Finance", organized by the Laboratory for Scientific and Applied Research at VUZF - VUZF Lab on 24.10.2019. p. 147. -157, 3 items, ISBN 978-954-8590-84- The state of the non-financial reporting of Bulgarian companies has been analyzed, considering the information contained in the non-financial declarations as a mandatory part of the annual reports in implementation of the European Directive 2014/95/EU on the disclosure of non-financial information and information on diversity by some large enterprises and groups and the relevant Bulgarian legislation.

19) Dineva, V, Examination of the importance and influence of control environment on the innovative environment, International scientific conference, Research and Innovation, New York, USA, 27.02.2019, 148-152, ISBN 978-0-9988574-3- 0- The control environment is a part of the control system that includes multiple factors that would favor the innovative environment. The publication presents a study of the influence of individual components of the control environment on the innovative environment.

20) Dineva, V., Internal Audit - the Third Line of Defense, Against Fraud The XVI International Academic Congress (United Kingdom, Oxford, 23-25 October 2017), p.184 - 190, 978-0-875-87587- 5

The aim of the study is to determine the role of internal audit in countering fraud, based on theoretical statements and studies in practice, and to interpret it using the "Three lines of defense of an effective risk management and control system" model. The results show that internal

auditing has the potential to be part of the overall defense against fraud. To realize this potential, internal audit must be independent and strengthen its own capacity. Keywords: Internal audit, Fraud, Internal control, the model "Three lines of defense".

6. Evaluation of scientific and scientific-applied contributions

The reviewer agrees with the presented scientific and scientific-applied contributions stated by the candidate. Gives a high positive rating

7. Conclusion

On the basis of what is presented in this review, and above all on the basis of the positive findings and evaluations, a categorically positive attitude can be formulated. This gives reason to propose to the honorable jury to vote positively for awarding the academic position of "Associate Professor" to ch. Assistant Dr. Valeriya Dineva at UNSS - city Sofia.

Date / Place Signature: